

Kogukonnaenergeetika

Joosep Veerme

Ringbiomajanduse teekaart | 2024 Tallinn

Keda ma esindan?

Energiaühistu on 1. energiakogukond Eestis, kelle eesmärk on ühendada aktiivseid kodanikke, panustada seadusandlusesse, pakkuda asjaosalistele investeerimisvõimalusi, aidata üles seada ja opereerida kohalikke initsiatiive ja seista valdkonna arengu eest

Life-Comet on Euroopa Komisjoni rahastusprojekt, mis ühendab Horvaatia, Kreeka, Poola, Ungari, Sloveenia ja Rumeenia esindajaid kogukonnaenergeetika arendamises, poliitikakujundamises ning uute kogukondade üles seadmises

TalTech on **Life-Comet** projekti konsortsiumi liige, kelle ülesanne on panustada kodanikualgatuse tekkesse, info jagamisse ning esimese kogukonnaenergeetika sotsioloogilise ülesande lahendamisse eesmärgiga luua energiakogukondasid.

European Federation of Citizen Energy

MTÜ

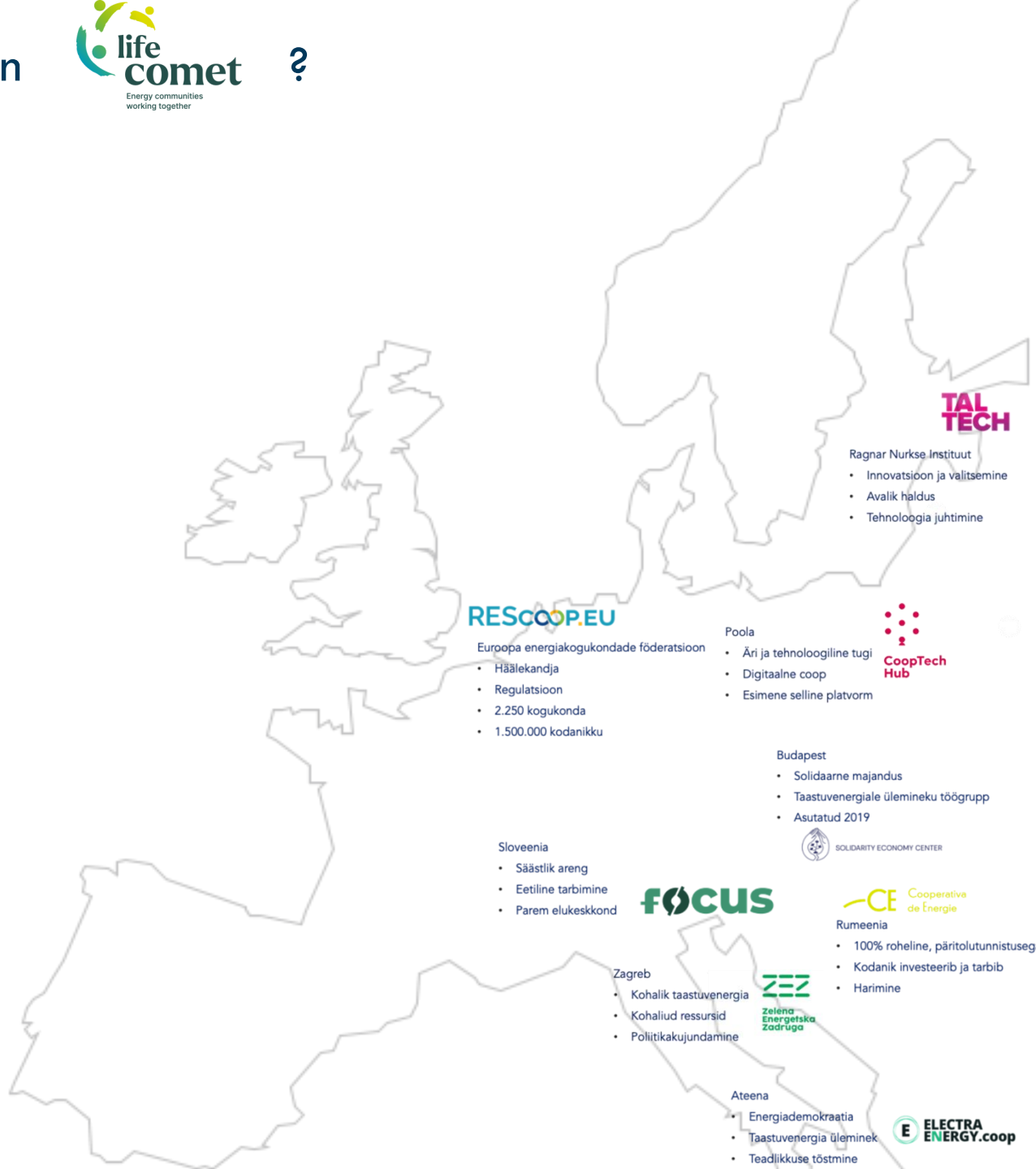
Asub Belgias

Asutatud aastal 2013

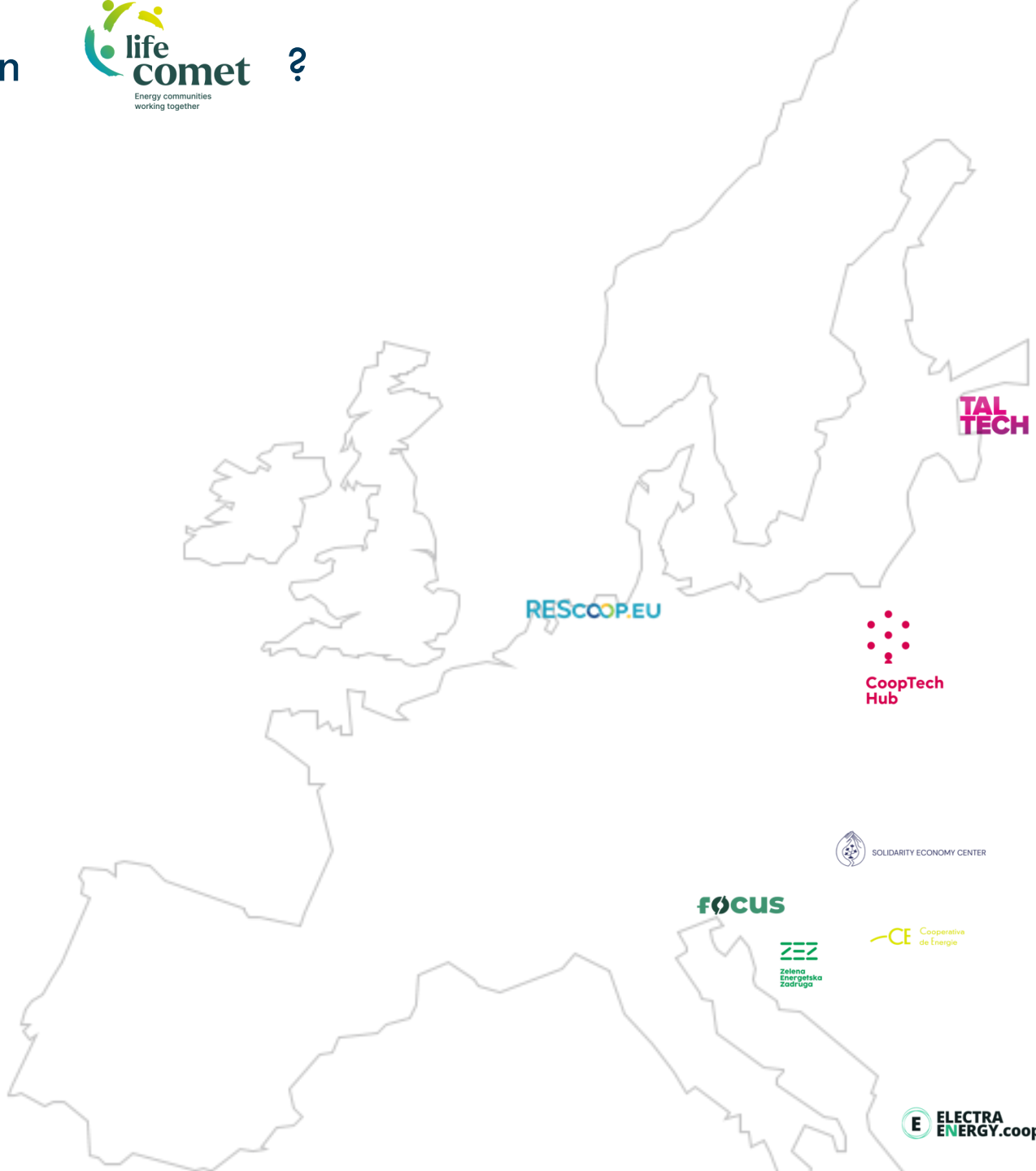
Liikmeteks 2000+ energiakogukonda

1.5+ mln EL-i kodanikku

Mis on

Mis on energiakogukond?

Grupp kodanikke, kes ühiselt osalevad taastuvenergiale ülemineku projektides

Juriidiline isik (MTÜ, TÜ, OÜ)

7 ICA (International Co-Operative Alliance -1895) põhimõtet

- Vabatahtlik ja avatud liikmeskond
- Demokraatlik liikmete manageerimine
- Liikmete majanduslik osalemine
- Autonoomia ja iseseisvus
- Haridus, koolitus ja informatsioon
- Kogukondade vaheline koostöö
- Kogukondlik huvi

Millised on energiakogukondade eelised?

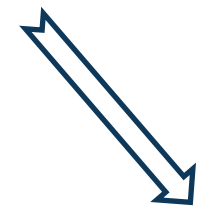
Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfond
Euroopa Investeeringud
maapiirkondadesse

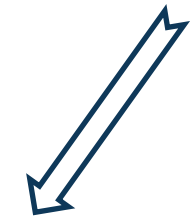
1. Kohapeal toodetud taastuvenergia eelarve katab mõnda kohalikku vajadust (n: energia kättesaadavus, haridus, renoveerimine, energiavaesus)

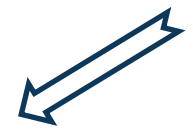
2. Stabiliseerib energia hinda ja kõrgendab kohalikku vastupidavust

3. Demokraatlikult hallatud organisatsioon

4. Majanduslik kasu liikmetele (n: sääst elektriarvetel, investeeringu tasuvus)

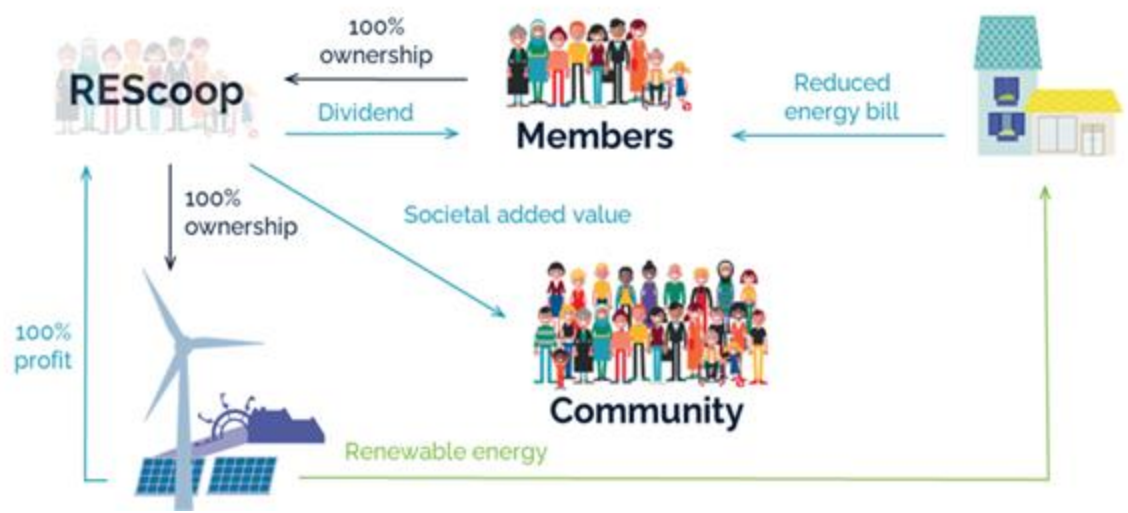

5. Avalik heakskiit

6. Taastuvenergiale ülemineku propageerimine ja eelised energiasüsteemide ees

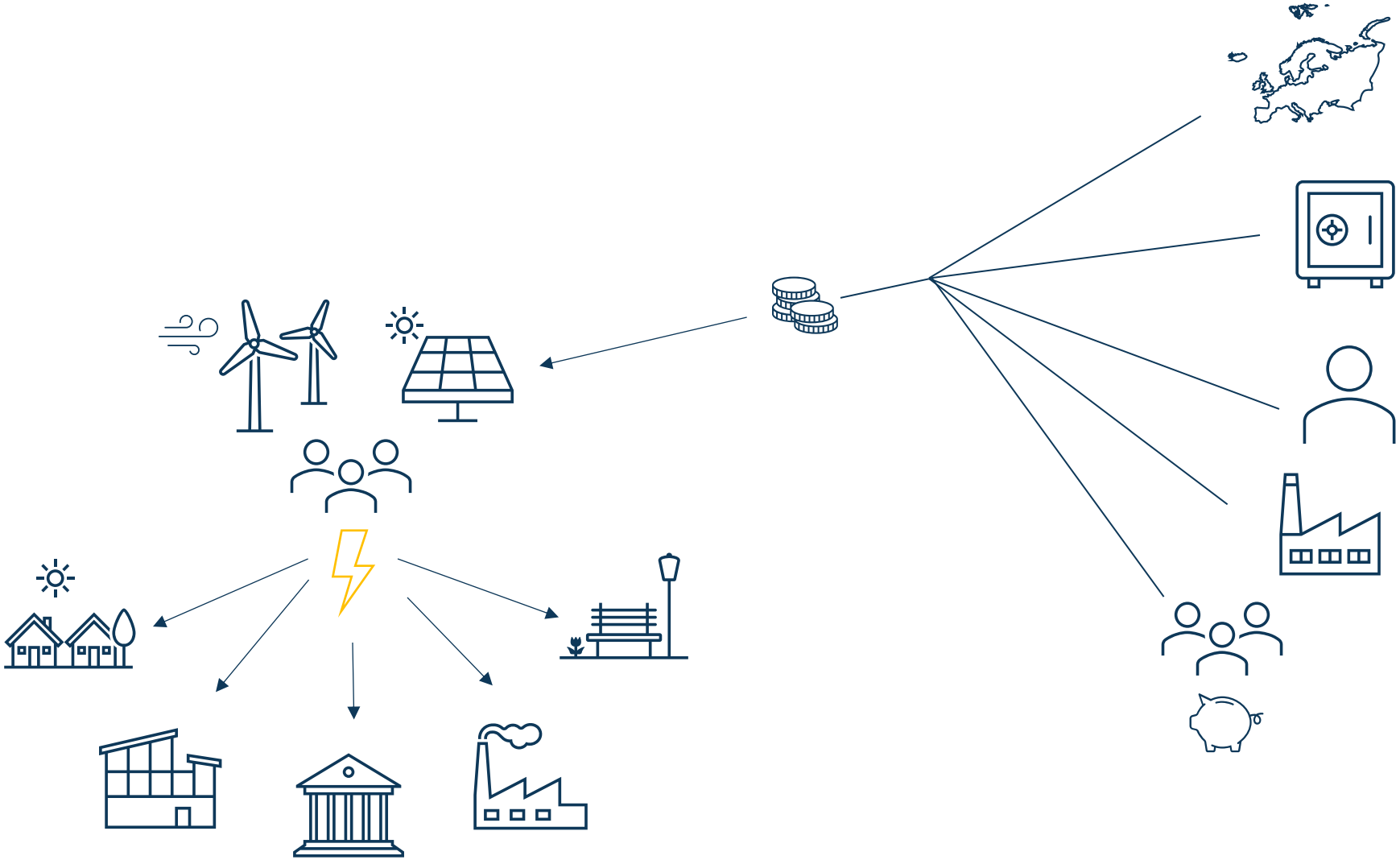
Business model for production and supply

Kogukonnaenergeetika näidismudel

Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfond
Euroopa investeringud
maapiirkondadesse

Kogukondade kaasamine

Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfond
Euroopa investeringud
maapiirkondadesse

KEVILI ühistu Rõngu teraviljaterminal on üks Eesti suurimaid.

FOTO: KEVILI ERAKOGU

- Alt üles
- Vajaduspõhisus
- Mägikülade kogukonnad
- Põllumajandus – KEVILI

Hea Energia maja

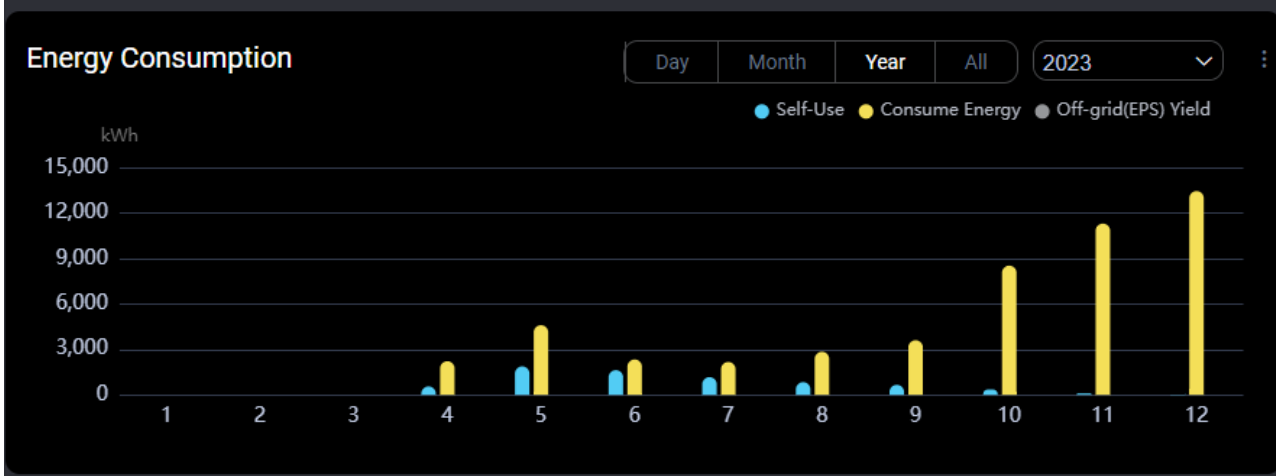
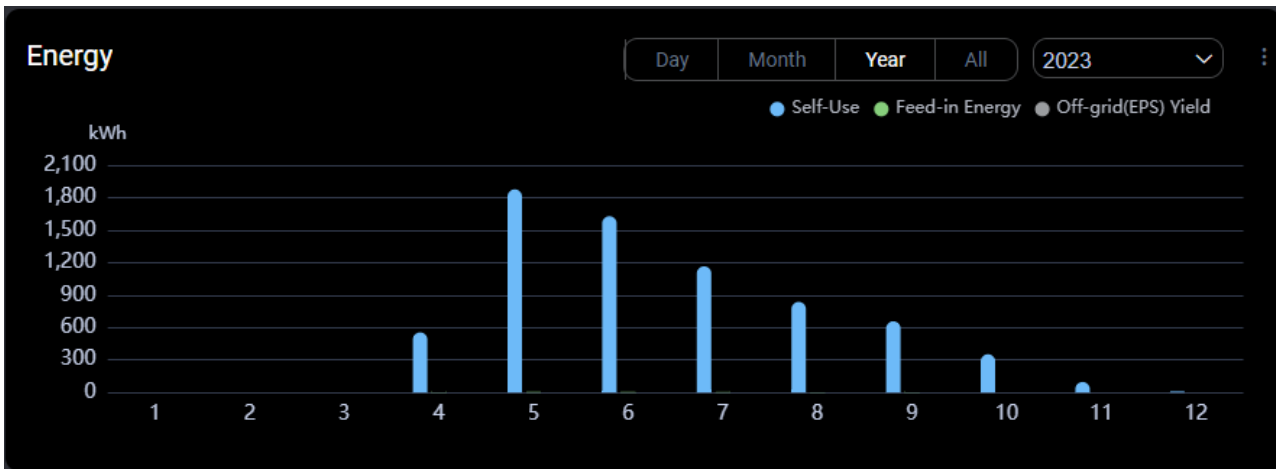
HeaEnergiaMaja päikesepark

Investeeringud **13800,00 € (99%)**

100 Investeeri

Detailid		
Asukoht Hiiumaa, Kärdla, Vabrikuväljak 10	Jaama võimsus 13 kW	Projekti eluiga 30 aastat

Enabling Framework Elements

	Estonia	Best Practises from other EU Member States
Support Scheme dedicated to energy communities	None	Germany: exemptions from tenders for EnCom projects. Feed-in tariffs are available for installations under 100 kW. Guaranteed market premium are available for installations under 1 MW
Incentives for local energy sharing	None	Spain: Shared energy is for now considered as self-consumed. No taxes are paid on shared energy and grid fees are set for now at zero
Ringfencing Grid Capacity	None	Lithuania and Greece: long term planning ensuring dedicated grid capacity only for Encom projects
Tools to Access Finance	None	Netherlands: Development Fund - administered by Energie Samen (national federation), funded by National and Regional Govs

Hinnang arengule Eestis

Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfond
Euroopa investeringud maapirkondadesse

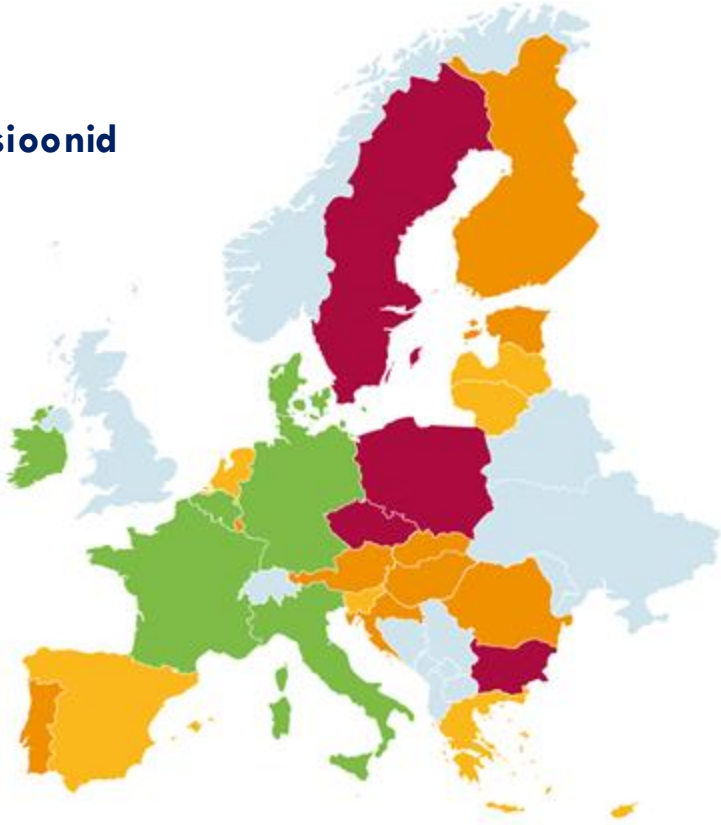

Poliitiline tahe ja kaasatus			Yellow		
Transponeerimise protsess		Orange			
Kohalik, regionaalne ja riiklik strateegia			Yellow		
Regulatsioon	Red				
Ärimudelid		Orange			
Finantseerimine	Red				
Kollektiivne isetarbimine, energia kokkuhoid ja -tõhusus	Red				
Võrgustumine			Yellow		
Haridus			Yellow		
Teadlikkus	Red				
Sidusrühma kaasatus					Green

Definitsioonid

Eelduste loomine- regulatsioon, toetusmeetmed

1/2 Euroopa Liidu liikmesriikide kodanikest suure tõenäosusega toodab omale ise energia, kattes sellega 45% EL-i energiavajadusest. 89% kodanikest on suure tõenäosusega seotud mingit laadi energia algatusega.

Ecopower (Belgia)

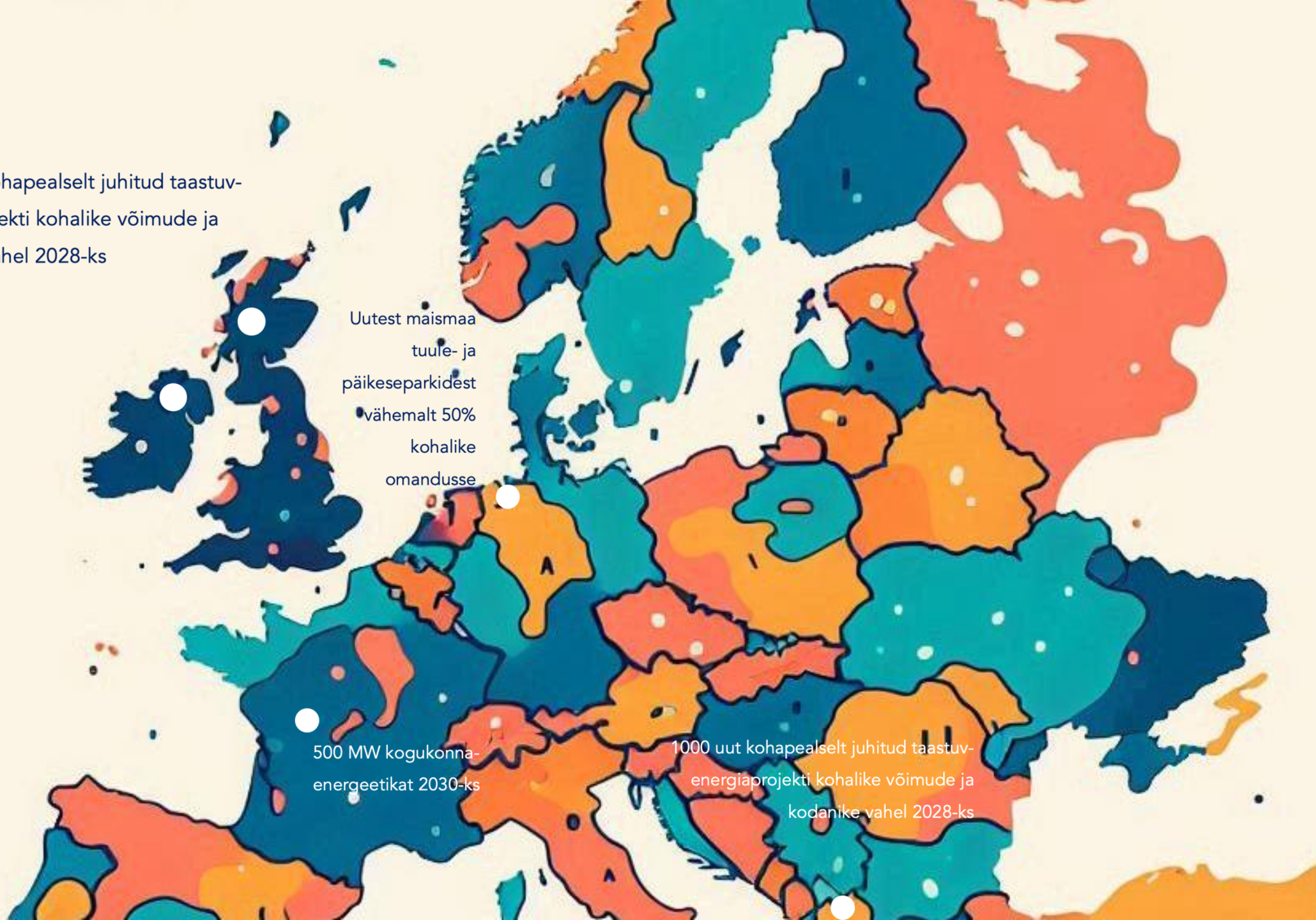
Enercoop (Prantsusmaa)

Som Energia (Hispaania)

Kolm suurimat energiakogukonda Euroopas

- Enam kui 60.000 liiget igapähe
- Toodavad energia, jagavad selle liikmete (ja klientide) vahel alla turuhinna)
- Finantseerimine põhineb pangalaenudel
- Mida suurem on portfell seda madalam risk

1000 uut kohapealselt juhitud taastuv-
energiaprojekti kohalike võimude ja
kodanike vahel 2028-ks

Uutest maismaa
tuule- ja
päikeseparkidest
vähemalt 50%
kohalike
omandusse

500 MW kogukonna-
energeetikat 2030-ks

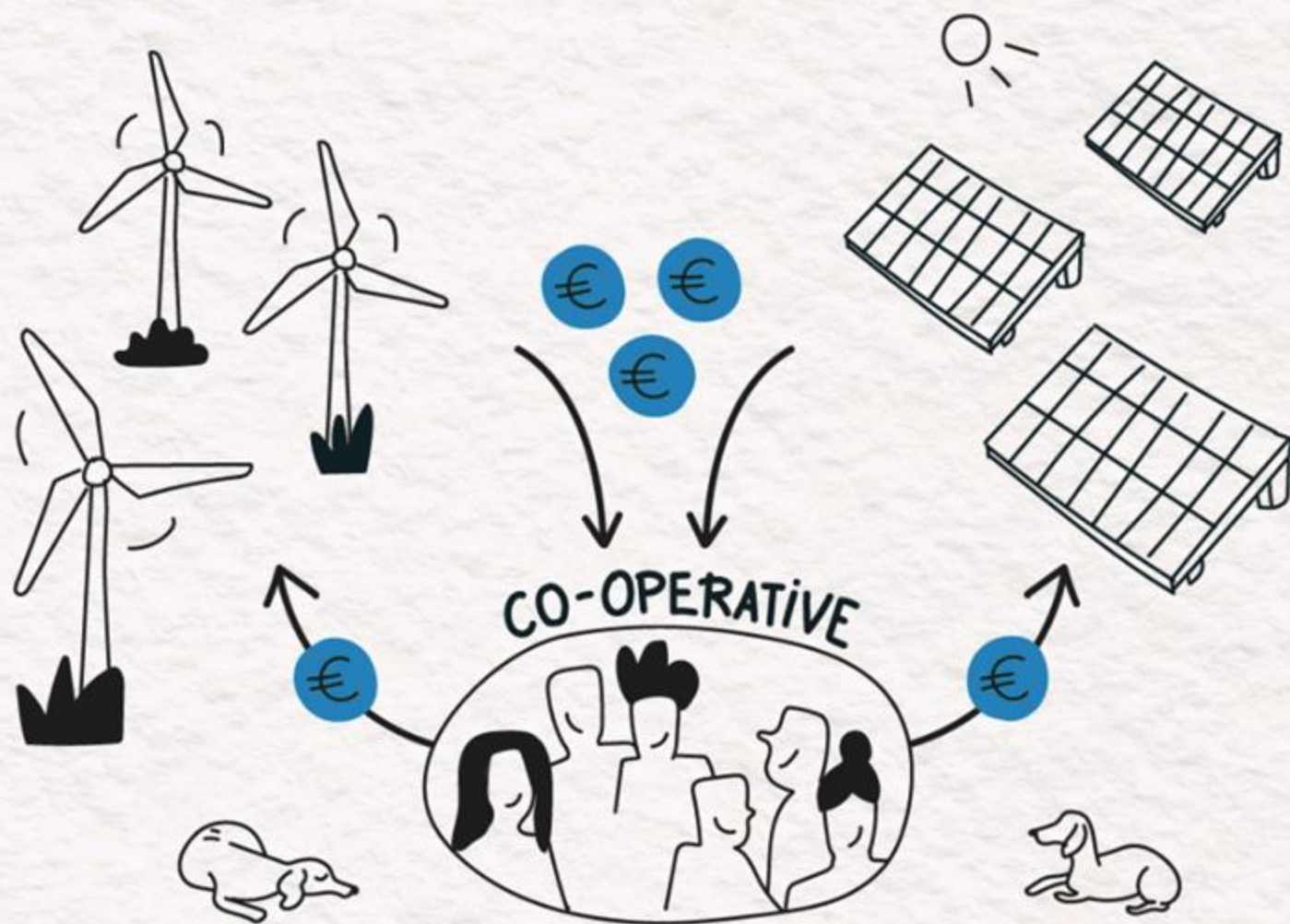
1000 uut kohapealselt juhitud taastuv-
energiaprojekti kohalike võimude ja
kodanike vahel 2028-ks

- Energiakogukondade, agentuuride ning ühistute teke loob
 - Sõltumatuse
 - Tugevdab energiajulgeolekut
 - Loob soodsa kasvupinnase rohetööstuse impordiks
 - Aitab kaasa kohalikule arengule
- Riigi uued taastuvenergeetika toetusmeetmed peavad panustama kogukondliku energeetika arengusse
- Kogukondade kaasamine arendustesse aitab *NIMBY* ületada
- Valdkonna arendamine soodustab rohetööstuste arengut Eestis

IMAGINE A
WORLD

WHERE ENERGY PRODUCTION
IS OWNED BY LOCAL PEOPLE.

61%

of Europeans would
be likely to join an
energy cooperative
if one were set up in
their local area

RESCOOP.EU

IMAGINE A
WORLD

WHERE ENERGY IS
CLEAN AND LOCAL

86%

of Europeans
support new wind
and solar projects in
their local area

RESCOOP.EU

IMAGINE A WORLD

WHERE COMMUNITY GROUPS GENERATE
THEIR OWN CLEAN ENERGY ...

79%

of Europeans want
their governments to
provide more financial
support for community
groups to generate
their own solar and
wind energy

RESCOOP.EU

Joosep Veerme

joosep.veerme@energiayhistu.ee

joveer@taltech.ee

energiayhistu.ee

**TAL
TECH**

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond.
Euroopa Investeeringud
maapiirkondadesse